

Uchwała nr XVI/62/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 9 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Góry
projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Danuta Frydlewicz-Pierucka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o przedłożonym przez Burmistrza Góry projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na 2026 rok.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Gminy Góra na rok 2026 Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano następujące wielkości:

- dochody ogółem w kwocie 147.582.389,05 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 158.073.030,06 zł,
- deficyt w wysokości 10.490.641,01 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 3.014.500 zł,
- przychody ogółem w kwocie 13.505.141,01 zł.

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wartością dodatnią i wynosi 1.532.502,93 zł.

W § 8 ust. 1 projektu uchwały budżetowej jako źródła sfinansowania planowanego deficytu wskazano przychody z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek.

Suma zaplanowanych w budżecie rezerw mieści się w granicach określonych w art. 222 ust. 1 i 3 u.f.p.

Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu, nie budzi zastrzeżeń.

Zgodnie z przedłożonym projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej dług Gminy na koniec 2026 r. wyniesie 69.072.351,88 zł (wzrost w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o 10.490.641,01 zł). W latach 2027 i 2028 prognozuje się dalsze zaciąganie zobowiązań zwrotnych, m.in. na finansowanie prognozowanego deficytu (budżet deficytowy prognozuje się również w 2027 r.). Począwszy od 2028 r. prognozuje się budżety nadwyżkowe oraz stopniowe zmniejszanie kwoty zadłużenia.

Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8,

nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego dla 2026 roku wynosi 64,16 %. W latach 2027-2029 kształtuje się odpowiednio na poziomie 63,36%, 61,32% i 57,45%.

Planowana w 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., stanowi 6,23%, natomiast indywidualny wskaźnik zdolności spłaty zadłużenia Gminy 11,67%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2044) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana. Należy przy tym zauważyć, że w latach 2032 i 2033 relacja spłat kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty. Różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłat a wskaźnikiem łącznej kwoty spłat dla roku 2032 i 2033 wynosi odpowiednio 0,29% i 0,12%, co oznacza wysokie ryzyko niezachowania przedmiotowej relacji. Spełnienie relacji będzie uzależnione głównie od realizacji nadwyżek operacyjnych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach (tj. okresie spłaty długu) istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych. W latach 2026 i 2027 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach odpowiednio 1,5 mln zł i 2,2 mln zł, natomiast w latach następnych założono dalsze sukcesywne zwiększanie nadwyżek operacyjnych, od 2,9 mln zł w 2028 roku do 18,4 mln zł w 2044 r. Wyniki lat ubiegłych nie potwierdzają możliwości tak znaczącego ich wzrostu. W latach 2022–2024 wykonano nadwyżki operacyjne na poziomie odpowiednio: 4,4 mln zł, 739 tys. zł, 2,8 mln zł, a w roku 2025 r. przewidywany jest deficyt operacyjny w wysokości 461 tys. zł. Wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki.

Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Danuta Frydlewicz-Pierucka